

Els de Groen is publiciste en Nederlands Euro-parlementslid bij Europa Transparant.

Over cannabis in de apotheek, Silvio Berlusconi, de Nederlandse gemeenteraadsverkiezingen en het nucleaire pact tussen India en de VS.

1 Spirit-voorzitter Geert Lambert wil cannabis verkopen via de apotheek, om het zo uit de criminele sfeer te halen. De VN becijferden vorige week dat ongeveer een kwart van de Belgische scholieren al ooit cannabis heeft gebruikt.

ELS DE GROEN: In eerste instantie denk ik: ja, dit is een geweldig idee. Cannabis is een verboden vrucht, en we weten allemaal hoe aantrekkelijk iets wordt zodra het verboden is. Vandaar ook dat repressief optreden tegen verslavende roesmiddelen echt niets uithaalt. Net in die landen waar de overheid het strengst optreedt, zijn de problemen het grootst. Hierbij denk ik bijvoorbeeld aan het wijdverspreide alcoholmisbruik in de Scandinavische landen. Volgens mij is het nog steeds het verstandigst om alle softdrugs in de vrije handel beschikbaar te houden, al was het maar om de maffia het gras voor de voeten weg te maaien. De legale verkoop hanteert wel het best stevige prijzen, want het kan ook niet de bedoeling zijn om de drugs aantrekkelijker te maken. Ik geloof niet dat een volledige legalisering tot meer verslaafden zou leiden. Als cannabis via legale kanalen te koop is, betekent dat nog niet dat van vandaag op morgen iedereen massaal aan de joints gaat. Of je al dan niet verslaafd wordt, hangt heus niet af van de wet alleen.

Ik heb er wel mijn twijfels over of de apotheek voor cannabis het beste verkoopkanaal is. Cannabis is een verslavend genotsmiddel, vergelijkbaar met tabak en alcohol. Hoort dat wel tussen de medicijnen te staan?

2 Nederland hield gemeenteraadsverkiezingen. Bij het ter perse gaan zijn er nog geen resultaten bekend, maar voor de Partij van de Arbeid wordt een aanzienlijke vooruitgang voorspeld.

DE GROEN: Nederland komt stilaan uit een periode waarin het blijkbaar allemaal wat harder, grover en ruwer moest. Die is begonnen in de jaren negentig met de opkomst van politici zoals Frits Bolkestein die de argumenten van extreemrechts – vreemdelingenhaat, angst voor overwoekering – op burgersmansmaat vertaalden. Dat creëerde bij de Nederlanders een kom-maar-op-als-je-durftmentaliteit die erger om zich heen greep dan ik ooit voor mogelijk had gehouden. Ik hoor doodgewone mensen klagen dat er wéér een moskee bij komt in hun stad, op een toontje waaruit blijkt dat ze verwachten dat er zich op ieder moment een vliegtuig in het Torentje (werkkamer van de minister-president in Den Haag, nvdr) kan boren. Als de vreemdelingen maar weg zijn, dan wordt alles weer koek en ei, is de naïeve volksgedachte. Terwijl de enige duurzame oplossing zit in solidariteit. Want als we de gerechtigheid niet delen, dan zullen we delen in het onrecht. Je kunt de vinger op de wonde leggen en daarmee veel stemmen winnen, maar als je uiteindelijk dan geen positief antwoord kunt formuleren en geen enkel probleem echt oplost, dan blijft alleen de onvrede over. En de Nederlander heeft veel om ontevreden over te zijn: wachtlijsten in de gezondheidszorg, jeugdwerkloosheid, armoede bij bejaarden... Gelukkig beseffen steeds meer mensen dat het anders moet. En ze lijken liever te kiezen voor Wouter Bos (PvdA), dan weer zo'n glatte jongen van nieuwrechts.

3 Sinds de aanslag op de sjitische Gouden Moskee in Samarra twee weken geleden kwamen volgens 'The Washington Post' meer dan duizend Irakezen om. Het land lijkt af te stevenen op een burgeroorlog.

DE GROEN: Als we het aantal doden tellen dat de laatste weken is gevallen, dan denk ik dat we toch zo stilaan mogen besluiten dat Irak al in een burgeroorlog zit. Van het begin af aan ben ik radicaal tegen de invasie in Irak geweest. Niet omdat ik Saddam zo'n gezellige jongen vond, wel omdat er op de wereld een heleboel gezellige jongens zoals hij rondlopen, en die laten we allemaal wel met rust omdat er toevallig geen olie in hun grond zit.

Het zou een snelle en efficiënte invasie zijn. Saddam zou in een mum van tijd gevat worden en daarna zou het Westen snel even de democratie installeren in Irak. Wat een gruwelijke misrekening. De Amerikanen hebben de spanningen tussen sjiieten en soennieten totaal onderschat en kijken nu machteloos toe hoe de toestand explodeert. Ik vind het oprecht griezelig dat een land dat klaarblijkelijk zo weinig inzicht in andere culturen heeft, zich geroepen voelt om het soldatenpak aan te trekken en in den vreemde klappen te gaan uitdelen. Onlangs toonde een arts mij foto's van de vreselijke gevolgen die de opeenvolgende Golfoorlogen op de lokale bevolking hebben gehad. Die beelden kun je dus niet met droge ogen bekijken. Met welk recht doet het Westen dat die mensen allemaal aan? Als dit de strijd tegen het terrorisme is, dan moeten we misschien eens gaan herdefiniëren wat we nu precies verstaan onder terreur.

Ik hoor doodgewone mensen klagen dat er wéér een moskee bij komt in hun stad, op een toontje waaruit blijkt dat ze verwachten dat er zich op ieder moment een vliegtuig in het Torentje kan boren.

4 Begin april zijn er parlementsverkiezingen in Italië. Door veelvuldige optredens op zijn eigen televisiekanalen haalt premier Silvio Berlusconi zijn achterstand in de peilingen op oppositiekandidaat Romano Prodi stilaan in.

DE GROEN: Televisie is een heel gevaarlijk medium. Het heeft een enorme impact op het denkgedrag van mensen, zeker als ze geen andere informatiekkanalen meer hebben. Berlusconi weet dat en heeft de natuurlijke gave en de logistieke middelen om dat maximaal uit te buiten. Hij steelt letterlijk de show.

Silvio Berlusconi heeft het publieke debat zo van a tot z dichtgemetseld dat hij in feite niet meer aan te spreken valt op zijn beleid. Tja, het is een mediagenieke vakman, maar niet een die mij kan bekoren. Want zijn manipulaties zijn helemaal niet zo onschuldig. Hij bezondigt zich aan fraude en het heeft zulke trieste gevolgen voor een samenleving als haar bestuurders zich zo laten kennen.

Oost-Europeanen zeggen me weleens: als je wilt frauderen, wordt dan politicus, want dan krijg je immuniteit en kun je je alles permitteren. Berlusconi lijkt me een levend argument om te zeggen: misschien moeten we de politieke immuniteit maar eens ter discussie stellen.

5 Uit een onderzoek van de Luikse universiteit blijkt dat de huishoudelijke taakverdeling tussen mannen en vrouwen de laatste tien jaar nauwelijks veranderd is. Slechts 7 procent van de mannen doet bijvoorbeeld de vaat, tegenover 94,5 procent van de vrouwen.

DE GROEN: Dit verbaast mij echt, want België heeft de reputatie een zeer geëmancipeerd land te zijn. Moet ik dit onderzoek dan zo interpreteren dat de Belgische vrouw de belasting van een baan én het hele huishouden op haar nek krijgt? Nou, succes daarmee. Bij mij thuis doet mijn man de vaat en hij kookt nog ook.

Men heeft mij in het Europees Parlement met alle macht proberen te overtuigen om lid te worden van de Commissie Rechten van de Vrouw en Gender Equality, maar dat heb ik geweigerd. Ik geloof namelijk niet dat het beleid dit soort zaken van bovenaf kan regelen en ik hou ook helemaal niet van het klagerige dat sommige vrouwen nogal eens hebben wanneer het over emancipatie gaat. Je bent er zelf toch ook nog om voor je rechten op te komen? En als vrouwen dan toch grotendeels de opvoedende taak krijgen, kunnen ze dan hun zonen ook niet inprenten dat zusje heus niet alleen geschikt is voor de keuken en dat ook mama respect verdient? Die omslag moet je als vrouw toch echt zelf mee waarmaken, het heeft geen zin te wachten tot iemand anders je komt verlossen. Emancipatie en gelijke rechten zijn vandaag al voor veel vrouwen een feit. Maar je krijgt het inderdaad niet cadeau.

6 India en de Verenigde Staten sluiten een nucleair pact. De VS gaan brandstof en kernreactoren leveren om de snel groeiende Indiase economie van energie te voorzien. India weigert ondertussen nog steeds het verdrag tegen de verspreiding van kernwapens te ondertekenen.

DE GROEN: De consistentie in het buitenlands beleid van de Verenigde Staten is ver te zoeken, blijkt nog maar eens uit dit vreemde verbond.

Het energiedebat is opgeblaasd door de gaschantage van Vladimir Poetin van begin dit jaar. Toen hij de gaskraan onverwacht dichtdraaide, zijn westerse beleidsmakers gaan inzien dat het heus niet zo vanzelfsprekend is dat wij voor altijd vrije toegang zullen hebben tot de energiebronnen en dat er binnenkort heel wat mensen bij komen die ook energie nodig hebben. In nogal wat landen heeft men daarom de laatste maanden de reflex om terug te grijpen naar de kernenergie, wat natuurlijk een enorme stap achteruit is. Om te beginnen lost het eigenlijk op lange termijn niets op, want ook uranium is een eindige grondstof. We moeten ook blijven hameren op de gevaren van nucleaire energie. In de jaren zeventig volgde ik een onderzoek naar de werking van kerncentrales. Daar kwamen vernietigende resultaten uit naar boven over de doses straling die werknemers in de nucleaire sector te verduren kregen. Euratom heeft die gegevens genegeerd en er later ook staalhard over gelogen.